

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Šnejdrovou, Ph.D., v právní věci žalobce **M. K.**, bytem P., J. č. II 2551/5, zastoupeného JUDr. Tomášem Vymazalem, advokátem se sídlem v Olomouci, Wellnerova 1322/3c, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2014, č. j. KUOK 96048/2014, **ve věci přestupku,**

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Přerova (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 8. 2014, sp. zn. MMPr/158599/2013/DS/GO,

č. j. MMPr/097751/2014/GO, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 12. 11. 2013 kolem 7:40 hodin řídil v takové době po užití jiné návykové látky, kdy mohl být ještě pod jejím vlivem, motorové vozidlo tovární značky Renault Megane, r. zn. X, se kterým byl v obci Přerov, na ulici 9. května, zastaven a kontrolován hlídkou Policie České republiky, Dopravního inspektorátu Přerov, kterou byl vyzván, aby se podrobil vyšetření ke zjištění, zda nebyl při řízení vozidla ovlivněn jinou návykovou látkou. Výsledkem testu, který byl proveden za použití testu Drugwipe 5S, byl pozitivní na jinou návykovou látku ze skupiny amfetaminy, extáze, speed a metamfetaminy. Na výzvu policisty se obviněný podrobil lékařskému vyšetření, při kterém mu byly odebrány vzorky krve a moči pro laboratorní a toxikologické vyšetření. Vyšetření vzorku moči orientační imunochemickou metodou FPIA na přístroji Ax SYM firmy Abbott poskytlo pozitivní vzorek na přítomnost amfetaminů. Laboratorním rozbořem vzorku krve obviněného bylo prokázáno, že v krevním séru měl koncentraci 143 ng/ml metamfetaminu a 13 ng/ml amfetaminu. Tímto svým jednáním porušil ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. Za tento přestupek mu byla dle ustanovení § 125c odst. 4 písm. c) a odst. 5 zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 15.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 10 měsíců, počínaje dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a dále povinnost uhradit náklady řízení ve výši 2.500 Kč.

Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí. Uvedl, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně je nesprávně posouzeno a předložené podklady nevycházejí ze základní zásady v pochybnostech ve prospěch pachatele, když správní orgán tuto zásadu ignoroval, a to ať ve vztahu k posouzení důkazů, tak i ve vztahu k následnému vyhodnocení jejich obsahu. Dále žalobce namítl, že rozhodnutí žalovaného sice obsahuje citované pasáže z jeho odvolání, avšak obsah rozhodnutí je prost jakékoli ingerence citovaného odvolání. Dle názoru žalobce byla věc nesprávně právně posouzena, neboť v době spáchání přestupku neexistoval žádný právní předpis, který by stanovil limitní hodnoty návykové látky v krvi řidiče tak, jak je uvedeno v ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu po novele č. 233/2013 Sb. účinné od 17. 8. 2013, a vzniklé právní vakuum nelze obejít tak, jak to učinil ve své argumentaci správní orgán, který konstatoval, že ovlivnění řidiče návykovou látkou bylo možné zjistit ze znaleckého posudku. Žalobce po vydání rozhodnutí Nejvyššího správního soudu doplnil, že k prováděcímu předpisu, který byl přijat až následně, nelze z důvodu zákazu pravé retroaktivity vůbec přihlídnout (s výjimkou případu, kdy by byl pro přestupce příznivější), což je základní princip vyjádřený v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod.

Žalovaný k žalobě uvedl, že ji považuje za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. K námitkám uvedl, že žalobce zpochybňuje podklady pro rozhodnutí jen velmi obecně a neuvádí, který podklad nebyl vyhodnocen v souladu se zásadou v případě pochybnosti ve prospěch obžalovaného, tudíž se k tomu žalovaný nemůže vyjádřit. Žalovaný je toho názoru, že ve svém rozhodnutí se dostatečně vypořádal s námitkami uvedenými v odvolání a své závěry opřel o důkazy nacházející se ve

spisovém materiálu správního orgánu I. stupně. Žalovaný je přesvědčen, že v dané věci byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v souladu s požadavky zásady zákonnosti. Dále uvedl, že ačkoli byly v rozhodnutí limitní hodnoty zmíněny, tyto nebyly brány jako důkaz při vědomí neexistence právní úpravy. Jako důkaz byl však brán znalecký posudek, který je jednoznačný. Nová právní úprava byla činěna právě z důvodu ušetřit za znalecké posudky stanovením hodnot.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 12. 11. 2013 byl žalobce náhodně zastaven hlídkou Policie ČR, při kontrole bylo zjištěno, že má pozitivní test na amfetaminy. Dle úředního záznamu měl žalobce chování ovládané, náladu nenápadnou, koordinované pohyby, orientace normální, postoj jistý, chůze jistá, řeč normální, paměť normální, oblečení přiměřené, barva kůže normální, oči normální, neměl viditelné vpichy po nitrožilní aplikaci. Žalobce uvedl, že dne 8. 11. 2013 ve 21.00 hod. si jedenkrát „šluknul“ pervitinu. Téhož dne bylo provedeno vyšetření žalobce lékařkou interní ambulance MUDr. N. a byl proveden odběr moči a krve. Lékařka uvedla, že žalobce měl jasné vědomí, zdvořilé chování, normální náladu, normální řeč, střední zornice, stejně tak po osvětlení, normální spojivky, jistá chůze, rovná chůze po čáře, pokus prst - nos správně, nebyl přítomen horizontální nystagmus, neshledala abstinenční příznaky. Dne 14. 1. 2014 bylo žalobci oznámeno zahájení řízení o výše popsaném přestupku žalobce a současně byl předvolán k ústnímu jednání na den 21. 1. 2014. Při ústním jednání byli vyslechnuti jako svědci členové hlídky – pprap. M. J. a nstržm. P. L.. Tito shodně uvedli, že vozidlo žalobce zastavili při provádění dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu, neboť žalobce již v minulosti opakovaně kontrolovali a věděli, že je uživatelem návykových látek. Způsob jízdy žalobce nebyl nijak v rozporu s pravidly provozu na pozemních komunikacích.

Následně byl zpracován znalec z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, Ing. I. V., Csc. znalecký posudek, z jehož závěrů se podává, že byl v krevním séru žalobce zjištěn metamfetamin („pervitin“) a jeho metabolit amfetamin v koncentraci 143 µg/l (metafetamin) a 13 µg/l (amfetamin). Dále znalec ve svých závěrech k účinkům prokázaných látek uvedl, že konkrétní míru ovlivnění určité osoby metamfetaminem nelze většinou jednoznačně určit. Ovlivnění jedince psychotropními látkami je totiž závislé na celé řadě faktorů, zejména na množství, době, způsobu a frekvenci užívání, míře tolerance (tedy na návyku) a také na fyzických a psychických dispozicích uživatele. Výsledkem spolupůsobení všech uvedených faktorů může být značně rozdílná individuální odezva na aplikované množství. V odborné literatuře jsou koncentrace metamfetaminu v krvi od 100 – 200 µg/l uváděny jako hranice oblasti toxických koncentrací, kdy se již mohou projevovat nežádoucí účinky metamfetaminu spojené s předávkováním. Uvedené hodnoty tedy mohou být považovány za hranici vylučující způsobilost bezpečného řízení motorového vozidla. S ohledem na výše uvedené lze důvodně předpokládat, že prokázané hodnoty v krvi žalobce zakládaly u jmenovaného stav vylučující způsobilost k bezpečnému řízení motorového vozidla.

Po zpracování znaleckého posudku bylo na den 2. 7. 2014 a 16. 7. 2014 nařízeno další ústní jednání. Žalobce se závěry znaleckého posudku nesouhlasil a uvedl, že jeho subjektivní pocit zcela vylučuje naměřené hodnoty, dle nichž by jeho

jednání alespoň nějaké známky užití návykové látky vykazovalo a dále uvedl, že uvažuje o revizním posudku. Dne 15. 8. 2014 vydal správní orgán I. stupně výše uvedené rozhodnutí. Své rozhodnutí správní orgán I. stupně odůvodnil tak, že ačkoli žalobce subjektivně nepociťoval ovlivnění návykovou látkou a rovněž policistům a vyšetřující lékařce se subjektivně nejevil pod vlivem návykové látky, tak rozhodující je objektivní zjištění návykové látky a jejího druhu a její koncentrace v krevním vzorku žalobce. Znalecký posudek znalce z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, prokázal konkrétní koncentrace metamfetaminu a amfetaminu obsažených v krvi žalobce a neslučitelnost jejich pozitivního nálezu v krvi žalobce s bezpečným ovládáním vozidla.

Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal, když uvedl, že ke dni spáchání projednávaného činu byl platný a účinný pouze zákon o silničním provozu, který ve svém ustanovení přímo hovoří o postupech pro stanovování hranice odečtených hodnot v krvi, kdy uvedené hranice měly být přímo taxativně stanoveny v navazujícím právním předpise. Správní orgán I. stupně tak dle názoru žalobce vyšel z postupu stanoveného zákonem platným v době spáchání přestupku, avšak odvolává se na normu, která v době spáchání přestupku nebyla platná a ani účinná, neboť k přijetí nařízení vlády, které uvádí limitní hranice přípustnosti nežádoucích látek v krvi došlo až 4 měsíce po spáchání přestupku, který je žalobci kladen za vinu. Správní orgán I. stupně tak měl postupovat podle předchozí ustálené praxe, tedy provést odběr moči a krve a provést psychiatrický posudek, na jehož základě by šel dovodit duševní stav žalobce. Žalobce se domnívá, že došlo k pochybení při realizaci samotného odpočtu při laboratorním rozboru vzorku krve. Žalobce žádal vyhotovení revizního znaleckého posudku se zaměřením na odečet hodnot v jeho krevním séru. Dále namítal, že analýza krevního vzorku byla učiněna po lhůtě 8 týdnů, tedy v době, kdy již měl být vzorek zlikvidován. Domnívá se, že výsledek analýzy mohl být touto skutečností ovlivněn. Dále žalobce odkázal na zjištění učiněná při jeho zadržení hlídkou Policie ČR, dále o závěry MUDr. N., která prováděla jeho vyšetření a odběr krve, když uvedla, že žalobce nejevil abstinenční příznaky a nejevil ani známky užití návykové látky, což je konstatováno i v rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalobce uváděl, že jím uváděné skutečnosti jsou natolik závažné, že vyvolávají pochybnosti a žádal o nový posudek jeho krevního séra, neboť dle naměřených hodnot by dle názoru odborníků jeho jednání bylo naprosto viditelně ovlivněno koncentrací uvedených látek, a o znalecký posudek z oboru psychiatrie.

O odvolání bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím.

Podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu ve znění účinném do 16. 8. 2013 řidič nesmí řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem.

Podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu ve znění účinném od 17. 8. 2013 řidič nesmí řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek

uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem.

Prováděcím právním předpisem ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, kterým byl seznam návykových látek stanoven, je nařízení vlády č. 41/2014 Sb. ze dne 26. 2. 2014 o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou. Nařízení vlády nabylo účinnosti dne 2. 4. 2014.

Krajský soud ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 12. 1. 2016, č. j. 59 A 9/2014-39, kterým napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, neboť dospěl k závěru, že za situace, kdy neexistoval seznam jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, neboť nebyl přijat prováděcí právní předpis k ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, správní orgány měly postupovat tak, jako při předchozí právní úpravě, resp. jako při stávající právní úpravě při neexistenci jiné návykové látky na seznamu jiných návykových látek vymezených nařízením vlády č. 41/2014 Sb. [viz ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) před středníkem]. Tedy po toxikologickém posudku, jenž konstatoval hodnoty konkrétní návykové látky v krevním vzorku přestupce, mělo proběhnout zkoumání přestupce znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který jako jediný je příslušný k posouzení, zda a jak byl žalobce ovlivněn návykovou látkou v době řízení motorového vozidla. To se však nestalo, když správní orgány vyšly toliko ze znaleckého posudku znalce z odvětví toxikologie, což krajský soud pro určení, zda a jak byl žalobce ovlivněn návykovou látkou v době řízení, vyhodnotil jako nedostatečné.

Označený rozsudek krajského soudu byl však ve svém kasačním výroku zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 4 As 35/2016-31, který nabyl právní moci dne 30. 6. 2016. Současně Nejvyšší správní soud vrátil věc Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení. V dalším řízení je krajský soud vázán závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným ve zrušujícím rozsudku [ustanovení § 110 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že *předmětného jednání, za které byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, se dopustil dne 12. 11. 2013, tedy po účinnosti zákona č. 233/2013 Sb., který změnil ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, ale před účinností prováděcího nařízení č. 41/2014 Sb. Toto prováděcí nařízení vlády tedy nemůže být na danou věc aplikováno jako právní předpis, neboť by se jednalo o pravou retroaktivitu, která je v oblasti trestání nepřipustná – srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 – 27. S tam uvedenými mezními hodnotami určujícími ovlivnění řidiče návykovou látkou je však podle názoru Nejvyššího správního soudu možné pracovat jako s podkladem pro úvahu o řešené otázce, neboť tyto hodnoty vychází z odborného stanoviska České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie České lékařské společnosti J. E. Purkyně*

k problematice posuzování ovlivnění řidičů návykovými látkami – srov. Pavel Bušta a Jan Kněžínek, Komentář k zákonu o silničním provozu, Wolters Kluwer, 2016, výklad k § 5 zákona.

Stanovení těchto mezních hodnot tedy zjevně nepodléhalo právně-politickému rozhodnutí normotvůrce (jako např. použití hodnoty věci při určení, zda pachatel bez zbytku naplnil skutkovou podstatu krádeže ve smyslu § 205 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů), ale vycházelo ze současného odborného stavu poznání fungování těchto návykových látek, jak vyplývá nejen z výše citované důvodové zprávy a příslušného komentáře, ale i z článku Okamžitý trest pro řidiče, kteří řídí pod vlivem drog publikovaného v časopisu Bezpečnost a hygiena práce, č. 4, ročník 2014.

Ostatně i samotný Nejvyšší soud dospěl k závěru, že mezní hodnoty uvedené v nařízení č. 41/2014 Sb. je možné použít jako podklad pro úvahy stran dokazování v soudním řízení trestním v případě trestného činu, který se stal před nabytím účinnosti tohoto prováděcího předpisu – srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 8. 2015, sp. zn. 3 Tdo 897/2015. Stanovení míry návykové látky, po jejímž dosažení je ovlivněna řidičova schopnost ovládat vozidlo, je totiž otázkou ryze odbornou, medicínskou, jak ostatně konstatuje i krajský soud v napadeném rozsudku, jejíž zodpovězení náleží příslušným odborníkům. Příslušná právní úprava zákona o silničním provozu ve znění účinném po 17. 8. 2013, včetně nařízení vlády č. 41/2014 Sb., přitom z těchto odborných závěrů vychází, neboť stanoví, že u nejčastěji se vyskytujících návykových látek (mezi něž patří i u žalobce zjištěný metamfetamin), jejichž účinky na organismus člověka jsou podrobněji prozkoumány, je možné paušálně stanovit hranici, od níž platí, že je řidič z důvodu působení takové návykové látky ovlivněn ve své schopnosti řídit vozidlo.

Za takovéto situace proto nebylo nutné, aby správní orgány prováděly další podrobnější dokazování ve vztahu k přesnému určení míry ovlivnění žalobce z důvodu nálezu 143 ng/ml metamfetaminu a 13 ng/ml amfetaminu v jeho krevním séru. S ohledem na prohloubení znalostí odborné veřejnosti ve vztahu k působení „často používaných“ návykových látek to nebylo potřeba, neboť jakékoli další znalecké zkoumání by vycházelo právě z těch závěrů České lékařské společnosti J. E. Purkyně, která byla důvodem pro výše popsanou změnu zákona o silničním provozu. Proto nebylo potřebné, aby správní orgány u jednání uskutečněných po 16. 8. 2013 prováděly podrobné znalecké zkoumání ohledně míry ovlivnění řidiče u těch návykových látek, které se pak objevily v nařízení vlády č. 41/2014 Sb., které vycházelo z obecně akceptovaných odborných závěrů, a to i když pro toto období nebylo ihned vydáno citované prováděcí nařízení vlády. Opačný přístup totiž vede k přílišnému formalismu, neboť v důsledku akceptace závěru krajského soudu by zůstalo nepotrestáno jednání, které i podle tehdejších odborných znalostí bylo zcela zjevně v rozporu se zákonem.

Nejvyšší správní soud má tedy za to, že správní orgány dostatečně prokázaly naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu ve spojení s § 5 odst. 2 písm. b) téhož předpisu účinného po

17. 8. 2013. Hodnota 143 ng/ml zjištěná v krvi žalobce jednoznačně dokládá, že v inkriminované době byl pod vlivem této návykové látky, neboť tato hodnota několikanásobně překračuje hodnotu 25 ng/ml, která je podle nejnovějších odborných zjištění považována za hraniční pro závěr o ovlivnění řidiče takovou návykovou látkou.

[...]

Nejvyšší správní soud tudíž uzavírá, že pokud správní orgány jako důkaz provedly znalecký posudek znalce z oboru toxikologie, který zjistil určité hodnoty metamfetaminu v krvi žalobce a který obsahuje nejen závěry o hodnotách zjištěných u žalobce, ale i obecné úvahy o ovlivnění metamfetaminem v závislosti na zjištěných hodnotách této látky v krvi, a pokud zároveň odkázaly na odborné stanovisko České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie České lékařské společnosti J. E. Purkyně, dostatečně tím prokázaly, že žalobce byl dne 12. 11. 2013 kolem 07:40 hodin při řízení motorového vozidla ještě pod vlivem této návykové látky. Uvedené stanovisko totiž výslovně uvádí, že v případě některých návykových látek (mezi tyto substance zařazuje metamfetamin) lze řidiče považovat za ovlivněného takovou návykovou látkou, byly-li překročeny arbitrárně dané koncentrační meze takové látky v krevním vzorku řidiče, přičemž u metamfetaminu je hraniční mez v krevním séru stanovena na hodnotu 25 ng/ml.

Krajskému soudu nezbylo než tento závazný právní názor respektovat (ustanovení § 110 odst. 4 s. ř. s.) a v souladu s ním žalobu zamítnout podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou, neboť Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že správní orgány dostatečně prokázaly, že žalobce byl ovlivněn při řízení motorového vozidla dne 12. 11. 2013 návykovou látkou metamfetamin.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu nevznikly v tomto soudním řízení žádné náklady přesahující jeho běžnou činnost, mezi níž patří i obhájení rozhodnutí před správním soudem.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** přípustné opravné prostředky. To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu či je-li namítáno nesprávné řešení otázky, která dosud nebyla Nejvyšším správním soudem řešena – v tom případě je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Olomouci dne 30. srpna 2016

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně